

NAJVYŠŠÍ KONTROLNÝ ÚRAD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Číslo poverenia: 1584/01
Zo dňa: 07.09.2015

Počet výtlačkov: 2
Výtlačok číslo: 1
Počet strán: 13
Počet príloh: 0

PROTOKOL

**o výsledku kontroly
hospodárenia s finančnými prostriedkami a nakladania s majetkom v subjektoch štátnej
správy a územnej samosprávy**

Obec Mirkovce

Prešov október 2015

Zhrnutie

Na základe plánu kontrolnej činnosti Najvyššieho kontrolného úradu Slovenskej republiky na rok 2015 bola v obci Mirkovce vykonaná kontrola hospodárenia s finančnými prostriedkami a nakladania s majetkom v subjektoch štátnej správy a územnej samosprávy, ktorej účelom bola kontrola súladu hospodárenia s verejnými prostriedkami so všeobecne záväznými právnymi predpismi a plnenie povinností pri hospodárení a nakladaní s majetkom štátu a územnej samosprávy. Predchádzajúca kontrola Najvyššieho kontrolného úradu Slovenskej republiky bola v obci vykonaná v roku 2014.

Zaradenie kontroly do plánu kontrolnej činnosti Najvyššieho kontrolného úradu Slovenskej republiky na rok 2015 vyplývalo zo strategického plánu Najvyššieho kontrolného úradu Slovenskej republiky na roky 2013 – 2015, zamerania na efektívnu verejnú správu, spokojného občana a skúseností z kontroly v rokoch 2011 – 2014 v oblasti samosprávy.

Kontrolná skupina preverila rozpočet obce, dodržiavanie všeobecne záväzných právnych predpisov pri hospodárení s verejnými prostriedkami a nakladaní s majetkom a úroveň vnútorného kontrolného systému.

Pri kontrole bola použitá technika preskúmania relevantných dokladov (rozpočty, vrátane ich programov, zmluvy, všeobecne záväzné nariadenia, uznesenia obecného zastupiteľstva, finančné a účtovné výkazy, účtovné doklady, záverečný účet obce a i.), rozhovory so starostom a zamestnancami obce.

Obec Mirkovce je právnickou osobou a za podmienok ustanovených zákonom samostatne hospodári s vlastným majetkom a so svojimi finančnými prostriedkami. Obec sa nachádza v Prešovskom kraji, v okrese Prešov.

Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky kontrolou zistil, že obec nepostupovala v súlade s viacerými všeobecne záväznými právnymi predpismi, keďže porušila:

zákon o rozpočtových pravidlách verejnej správy a zároveň porušila finančnú disciplínu tým, že

- akceptovala práce nad rámec zmluvy a uhradila zhotoviteľovi za vykonané práce verejné prostriedky v celkovej sume 1 449,29 eur,

zákon o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy tým, že

- nesledovala vývoj hospodárenia podľa schváleného rozpočtu,
- pri prerokúvaní záverečného účtu za rok 2014 obecné zastupiteľstvo nerozhodlo o použití prebytku rozpočtového hospodárenia,

zákon o účtovníctve tým, že

- v piatich prípadoch účtovala o záväzkoch vyplývajúcich z poisťných zmlúv v celkovej sume 909,87 eur na nesprávnom účte,

zákon o verejnom obstarávaní tým, že

- pri uzatváraní zmlúv nedodržala princíp hospodárnosti,
- pri zadávaní podlimitnej zákazky neurčila predpokladanú hodnotu zákazky, otvorila ponuky po termíne na predloženie ponúk a neurčila poradie uchádzačov v poradí podľa ich doručenia, vo výzve neuviedla kritérium na vyhodnotenie ponúk, stanovila kratšiu lehotu na predkladanie ponúk a neurčila lehotu viazanosti ponúk,
- neposlala Úradu pre verejné obstarávanie informáciu o uzavretí zmluvy,

zákon o majetku obcí tým, že

- v šiestich prípadoch uzatvorila zmluvy, ktoré umožňovali zhotoviteľovi navýšiť cenu diela bez ďalších podmienok, za akých môže zhotoviteľ práce navyiac vykonať,
- nezabezpečila, aby zásady hospodárenia a nakladania s majetkom obce obsahovali podmienky odňatia majetku organizáciám.

Odporúčania na riešenie zistených nedostatkov

Pri uzatváraní zmlúv o dodávke výkonov špecifikovať podmienky, za akých môže zhotoviteľ vykonať práce navyiac, v nadväznosti na dodržiavanie zmluvných ustanovení upravujúcich uzatváranie dodatku.

Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky

Podľa poverenia predsedu Najvyššieho kontrolného úradu Slovenskej republiky (ďalej len „NKÚ SR“) č. 1584/01 zo 07.09.2015 vykonali:

Ing. Lenka Mrošková, vedúca kontrolnej skupiny
JUDr. Martin Dušák, člen kontrolnej skupiny

kontrolu hospodárenia s finančnými prostriedkami a nakladania s majetkom v subjektoch štátnej správy a územnej samosprávy, ktorej účelom bola kontrola súladu hospodárenia s verejnými prostriedkami so všeobecne záväznými právnymi predpismi a plnenie povinností pri hospodárení a nakladaní s majetkom štátu a územnej samosprávy na základe doručených informácií, poznatkov a odporúčaní od zainteresovaných a kompetentných orgánov, parlamentu, poslancov, inštitúcií verejnej správy, organizácií a občanov.

Kontrola bola vykonaná v čase od 14.09.2015 do 12.10.2015 v kontrolovanom subjekte

Obec Mirkovce
Mirkovce 65
082 06 Žehňa
IČO 00327484

za kontrolované obdobie rok 2014 a súvisiace obdobie.

Kontrola bola vykonaná v súlade so zákonom NR SR č. 39/1993 Z. z. o NKÚ SR v znení neskorších predpisov a so štandardami, ktoré vychádzajú zo základných princípov kontroly ISSAI 100 – Základné princípy kontroly verejného sektora a medzinárodného štandardu ISSAI 400 – Základné princípy kontroly súladu.

Predmetom kontroly bol rozpočet kontrolovaného subjektu, dodržiavanie všeobecne záväzných právnych predpisov pri hospodárení s verejnými prostriedkami a nakladaní s majetkom a úroveň vnútorného kontrolného systému.

Obec Mirkovce (ďalej len „kontrolovaný subjekt“ alebo „obec“) je v súlade s čl. 64a Ústavy Slovenskej republiky samostatný územný samosprávny a správny celok Slovenskej republiky združujúci občanov, ktorí majú na jej území trvalý pobyt. Podľa čl. 65 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky je obec právnickou osobou, ktorá za podmienok ustanovených zákonom samostatne hospodári s vlastným majetkom a so svojimi finančnými prostriedkami. Činnosť obce je upravená zákonom SNR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o obecnom zriadení“). Obec sa nachádza v Prešovskom kraji, okres Prešov a k 31.12.2014 evidovala celkom 1274 obyvateľov.

Počas výkonu kontroly bolo zistené:

1 Rozpočet, jeho plnenie a dodržiavanie všeobecne záväzných právnych predpisov pri hospodárení s verejnými prostriedkami

1.1 Charakteristika rozpočtu na rok 2014

Rozpočet obce na rok 2014 bol schválený uznesením obecného zastupiteľstva (ďalej len „ObZ“) č. 59/2013 zo 06.12.2013.

Podľa predloženej dokumentácie bol rozpočet na rok 2014 zostavený ako vyrovnaný s príjmami a výdavkami v sume 419 230,00 eur. Bežný rozpočet bol zostavený ako prebytkový v sume + 44 850,00 eur, kapitálový rozpočet bol schválený ako schodkový v sume - 24 850,00 eur, pričom schodok bol krytý prebytkom bežného rozpočtu. Rozpočet finančných operácií bol zostavený ako schodkový v sume - 20 000,00 eur. Rozpočet obce bol v zmysle § 9 ods. 2 zákona o obecnom zriadení zverejnený od 21.11.2013 do 06.12.2013 na úradnej tabuli obce. Súčasťou rozpočtu obce bol aj rozpočet príjmov a výdavkov rozpočtovej organizácie zriadenej obcou. Zároveň obsahoval rozpočet príjmov a výdavkov na roky 2015 a 2016.

Podľa operatívnej evidencie rozpočtových opatrení za rok 2014 kontrolovaný subjekt vykonal jednu zmenu rozpočtu na základe rozpočtového opatrenia schváleného ObZ 12.12.2014, uznesením č. 3/15. Uvedenou zmenou rozpočtu boli jednotlivé položky rozpočtu upravené podľa skutočností, čím obec vykazovala vo finančnom výkaze FIN 1-12 o plnení rozpočtu a o nerozpočtovaných pohyboch na účtoch subjektu verejnej správy k 31.12.2014 100 %-né plnenie rozpočtu.

Kontrolou bolo zistené, že obec v priebehu rozpočtového roka 2014 nevykonala zmeny vo svojom rozpočte pred čerpaním výdavkov a čerpala výdavky, ktoré neboli schválené v rozpočte.

Počas roka obec čerpala finančné prostriedky v rámci rozpočtových položiek, ktoré neboli v rozpočte schválené, pričom nevykonala rozpočtové opatrenie v zmysle § 14 ods. 2 písm. a) zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy“), podľa ktorého je rozpočtovým opatrením presun rozpočtovaných prostriedkov v rámci schváleného rozpočtu, pričom sa nemenia celkové príjmy a celkové výdavky. Napr. v rámci kapitálového rozpočtu obec čerpala finančné prostriedky na výstavbu chodníkov v dvoch prípadoch v celkovej sume 32 318,73 eur a v jednom prípade na úhradu výdavkov súvisiacich s obstaraním výpočtovej techniky v sume 513,08 eur pred tým, ako vykonala rozpočtové opatrenie. V skutočnosti k 31.12.2014 obec neprekročila schválenú sumu jednotlivých položiek rozpočtu.

Kontrolovaný subjekt tým, že nesledoval vývoj hospodárenia podľa rozpočtu a v prípade potreby nevykonával zmeny vo svojom rozpočte, postupoval v rozpore s § 12 ods. 3 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy.

Uvedené nedostatky boli zistené aj v rámci predchádzajúcej kontroly NKÚ SR, v rámci ktorej bolo preverené obdobie rokov 2011 – 2013. Kontrolovaný subjekt po prerokovaní protokolu prijal 27.11.2014 opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov. Podľa písomného vyjadrenia z 23.09.2015 obec od 01.01.2015 začala vykonávať zmeny rozpočtu rozpočtovými opatreniami, a to viackrát v roku pred čerpaním výdavkov.

V nasledujúcej tabuľke č. 1 je uvedený prehľad o schválenom rozpočte obce a jej rozpočtovej organizácie vrátane plnenia rozpočtu k 31.12.2014.

Tabuľka č. 1 Prehľad o plnení rozpočtu za rok 2014

Ukazovateľ	Schválený rozpočet (eur)	Upravený rozpočet (eur)	Skutočnosť (eur)	Plnenie (%)
Prijmy spolu	419 230,00	547 289,00	547 288,41	100,00
V tom: bežné príjmy	417 230,00	510 994,00	510 993,36	100,00
kapitálové príjmy	2 000,00	3 226,00	3 225,60	100,00
príjmové finančné operácie	0,00	33 069,00	33 069,45	100,00
Výdavky spolu	419 230,00	470 032,00	470 031,82	100,00
V tom: bežné výdavky	372 380,00	390 535,00	390 535,07	100,00
kapitálové výdavky	26 850,00	59 493,00	59 492,75	100,00
výdavkové finančné operácie	20 000,00	20 004,00	20 004,00	100,00
Hospodársky výsledok (prebytok + / schodok -), vrátane finančných operácií	0,00	+ 77 257,00	+ 77 256,59	x
Bežný rozpočet (+, -)	+ 44 850,00	+ 120 459,00	+ 120 458,29	x
Kapitálový rozpočet (+, -)	- 24 850,00	- 56 267,00	- 56 267,15	x
Finančné operácie (+, -)	- 20 000,00	+ 13 065,00	+ 13 065,45	x
Hospodársky výsledok (prebytok + / schodok -) po vylúčení finančných operácií	+ 20 000,00	+ 64 192,00	+ 64 191,14	x

Zdroj: Obec Mirkovce

1.2 Súlad vybraných výdavkov s rozpočtovými pravidlami

Kontrolná skupina preverila výdavky v celkovej sume 128 369,72 eur, čo predstavovalo 27,31 % z celkových skutočných výdavkov (470 031,82 eur). Kapitálové výdavky boli preverené v celkovej sume 59 406,83 eur a bežné výdavky v celkovej sume 68 962,89 eur.

Výstavba chodníkov v obci

Obec uzatvorila 07.04.2014 s fyzickou osobou (ďalej len „FO“) - živnostníkom zmluvu o dielo č. 01/2014 (ďalej len „zmluva“), predmetom ktorej bolo vybudovanie chodníkov v obci podľa priloženého súpisu prác. Zhotoviteľ sa v zmluve zaviazal dodať dielo v termíne od 07.04.2014 do 30.09.2014. Cena diela bola stanovená v súpise vykonaných prác a dodávok so špecifikáciou jednotkovej ceny podľa jednotlivých položiek vo výške 41 849,35 eur.

Podľa predložených faktúr obec v skutočnosti uhradila zhotoviteľovi za výstavbu chodníkov sumu 50 954,17 eur, z toho práce navyše predstavovali sumu 9 104,82 eur.

Kontrolou bolo zistené, že práce navyše neboli predmetom dodatku k zmluve, čo nebolo v súlade s čl. VII ods. 2 zmluvy, podľa ktorej zmluvu je možné zrušiť alebo zmeniť obojstranne odsúhlasenými a podpísanými dodatkami.

Preverením zápisov v stavebnom denníku bolo zistené, že zhotoviteľ zaznamenal v denníku v období od 03.06.2014 do 06.06.2014 práce naviac. Išlo o búranie betónových vstupov do domov, obsyp kanalizačného potrubia, montáž obrubníkov, výkop a osadenie cestnej dvornej vpuste, zásyp a zhutnenie jamy po prerobení hydrantu a pod.

V stavebnom denníku neboli uvedené skutočnosti - prekážky, ktoré boli zistené počas výstavby a vyžadovali práce naviac zo strany zhotoviteľa. Zároveň bolo zistené, že práce naviac neboli pred ich vykonaním vopred odsúhlasené kontrolovaným subjektom v stavebnom denníku ani v inej písomnej forme pred úhradou faktúry za práce naviac.

Podľa čl. IV bodu 3 sa zmluvné strany dohodli, že pri zmene výmerov jednotlivých druhov prác sa bude meniť cena diela, pričom jednotkové ceny prác sa meniť nebudú.

Porovnaním súpisov skutočne vykonaných prác naviac s pôvodným súpisom prác (cenová ponuka) bol zistený rozdiel:

- vo výmere jednotlivých položiek, a to v 21 prípadoch, pričom jednotková cena prác zostala nezmenená,
- v rozsahu prác, keďže zhotoviteľ vykonal práce, ktoré neboli súčasťou pôvodného rozpočtu, teda ani ich jednotková cena v čase uzatvorenia zmluvy nebola vopred stanovená.

Vykonaním prác naviac došlo k úprave obsahu zákazky tak, že rozsah plánovaných prác sa v pôvodnom rozpočte rozšíril o práce, ktoré neboli predmetom zákazky v postupe verejného obstarávania, ktorý predchádzal uzavretiu predmetnej zmluvy. Išlo o nasledovné druhy prác uvedené v tabuľke č. 2:

Tabuľka č. 2 Práce naviac

HSV	Práce a dodávky	Popis	Množstvo	Cena jednotková v eur	Cena celkom v eur
1	Zemné práce	Rozoberanie zámkovej dlažby všetkých druhov okrem „DEKA“ do 20 m ² 0,154 t	40 m ²	3,00	120,00
9	Ostatné konštrukcie a práce - búranie	Búranie základov z betónu prostého alebo preloženého kameňom – 2,200 t	18,120 m ³	60,03	1 087,74
Cena bez DPH					1 207,74
DPH					241,55
Cena vrátane DPH					1 449,29

Zdroj: Faktúra č. 11/14/CH z 18.07.2014

Kontrolovaný subjekt tým, že akceptoval práce nad rámec zmluvy a uhradil zhotoviteľovi za vykonané práce finančné prostriedky v celkovej sume 1 449,29 eur, konal v rozpore s § 19 ods. 6 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o rozpočtových pravidlách verejnej správy“), podľa ktorého sa verejné prostriedky môžu používať na krytie nevyhnutných potrieb a opatrení vyplývajúcich z osobitných predpisov, pričom subjekt verejnej správy je povinný pri používaní verejných prostriedkov zachovávať hospodárnosť, efektívnosť a účinnosť ich použitia.

Zároveň použitím verejných prostriedkov nad rámec zmluvy došlo k porušeniu finančnej disciplíny podľa § 31 ods. 1 písm. b) zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy, podľa ktorého je porušením finančnej disciplíny poskytnutie alebo použitie verejných prostriedkov nad rámec oprávnenia, ktorým dôjde k vyššiemu čerpaniu verejných prostriedkov.

Podľa písomného vyjadrenia z 30.09.2015 kontrolovaný subjekt práce naviac nemohol predvídať, nakoľko boli nevyhnutné pre výkon práce a každý jednotlivý výdavok bol osobne konzultovaný a skontrolovaný starostom. Dielo bolo odovzdané bez závad a odsúhlasené starostom obce písomne. Podľa uvedeného vyjadrenia obec akceptovala práce naviac, aj keď neboli vopred stanovené v súpise vykonaných prác, pričom z dôvodu efektívnosti a kvality pri budovaní chodníkov bola táto práca určená za nevyhnutnú v priebehu konania.

1.3 Záverečný účet, vysporiadanie prebytku rozpočtu

Po skončení rozpočtového roka 2014 spracovala obec údaje o rozpočtovom hospodárení súhrnne do záverečného účtu obce. ObZ schválilo 12.06.2015 záverečný účet obce za rok 2014 a celoročné hospodárenie obce bez výhrad.

Preverením náležitostí záverečného účtu za rok 2014 podľa § 16 ods. 5 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy neboli zistené nedostatky.

Výsledkom rozpočtového hospodárenia obce za rok 2014 bol prebytok v sume 64 191,14 eur. Po vylúčení nevyčerpaných účelovo určených prostriedkov zo štátneho rozpočtu v sume 25 758,85 eur bol výsledkom hospodárenia obce prebytok v sume 38 432,29 eur. Prebytok finančných operácií predstavoval sumu 13 065,45 eur.

V záverečnom účte obec navrhla použiť prebytok rozpočtu v sume 38 432,29 eur a zostatok finančných operácií v sume 13 065,45 eur na tvorbu rezervného fondu.

Preverením predložených uznesení ObZ z 12.06.2015 bolo zistené, že ObZ pri prerokúvaní záverečného účtu nerozhodlo o použití prebytku rozpočtového hospodárenia v zmysle § 16 ods. 8 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy, podľa ktorého o použití prebytku rozpočtu alebo o spôsobe vysporiadania schodku rozpočtu rozhoduje obecné zastupiteľstvo pri prerokúvaní záverečného účtu obce.

1.4 Návratné zdroje financovania, zadlženost'

Stav a vývoj dlhu posúdila kontrolná skupina na základe kritérií zadlženosti obcí, stanovených zákonom o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy ako aj dlhu, vykázaného vo finančnom výkaze FIN 5-04 o úveroch, emitovaných dlhopisoch, zmenkách a finančnom prenájme subjektu verejnej správy k 31.12.2013 a k 31.12.2014 (ďalej len „FIN 5 - 04“).

Prehľad o ukazovateľoch dlhu obce za kontrolované obdobie je uvedený v nasledujúcej tabuľke:

Tabuľka č. 3 Prehľad o ukazovateľoch dlhu obce za roky 2013 a 2014

Ukazovateľ	Skutočnosť k		Index 2014/2013
	31.12.2013	31.12.2014	
Celkový dlh obce v eur (§ 17 ods. 7 a 8 zákona č. 583/2004 Z. z.)	28 319,00	8 315,00	0,29
Suma ročných splátok návratných zdrojov financovania vrátane úhrady výnosov v eur	20 978,27	20 499,12	0,98
Skutočné bežné príjmy za predchádzajúci rok v eur	489 774,03	485 959,51	0,99
Ukazovatele dlhu v %:			
a) § 17 ods. 6 písm. a) zákona č. 583/2004 Z. z.	5,78	1,71	x
b) § 17 ods. 6 písm. b) zákona č. 583/2004 Z. z.	4,28	4,22	x
Dlh obce spolu (FIN 5 – 04)	28 319,00	8 315,00	0,29
Počet obyvateľov k 31.12.	1 248	1 274	1,02
Dlh obce na 1 obyvateľa v eur	22,69	6,53	x

Zdroj: Obec Mirkovce

Celkový dlh obce oproti roku 2013 klesol o sumu 20 004,00 eur, ktorú tvorili splátky istiny dlhodobého úveru. Uvedený dlhodobý úver prijala obec na financovanie výstavby domu smútku.

V sledovanom období tvoril dlh obce zostatok dlhodobého bankového úveru, ktorý predstavoval k 31.12.2014 sumu 8 315,00 eur.

Podľa stavu k 31.12.2013 a k 31.12.2014 obec dodržala pravidlo použitia návratných zdrojov financovania v zmysle § 17 ods. 6 písm. a) zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy, podľa ktorého celková suma dlhu obce nemala prekročiť 60 % skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka.

Suma ročných splátok návratných zdrojov financovania vrátane úhrady výnosov neprekročila v kontrolovanom období 25 % skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka.

1.5 Správnosť vedenia účtovníctva a zostavenia účtovnej závierky

Kontrolovaný subjekt mal vyhotovenú účtovnú závierku za rok 2014 a výročnú správu za uvedený rok v zmysle zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o účtovníctve“). V poznámkach boli uvedené údaje v zmysle § 18 ods. 5 uvedeného zákona.

Obec mala účtovnú závierku za rok 2014 overenú audítorom, čím postupovala v zmysle § 16 ods. 3 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy, § 19 ods. 3 zákona o účtovníctve a § 9 ods. 4 zákona o obecnom zriadení.

Preverením zverejňovania zmlúv, objednávok a faktúr za rok 2014 bolo zistené, že kontrolovaný subjekt v zmysle zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov zverejnil na svojom webovom sídle preverované zmluvy, faktúry a objednávky.

Kontrolná skupina za účelom preverenia dodržiavania postupov účtovania preverila výdavky v celkovej sume 128 369,72 eur. Z toho chybné zaúčtované boli výdavky v celkovej sume 909,87 eur (0,71 % z preverenej sumy).

Kontrolou bolo zistené, že obec v piatich prípadoch účtovala o záväzkoch vyplývajúcich z poisťných zmlúv na účte 321 – Dodávatelia a nie na účte 379 – Iné záväzky.

Obec tým, že v piatich prípadoch účtovala o záväzkoch vyplývajúcich z poisťných zmlúv v celkovej sume 909,87 eur na nesprávnom účte 321 – Dodávatelia, nekonala podľa § 4 ods. 2 zákona o účtovníctve a § 49 ods. 9 opatrenia Ministerstva financií Slovenskej republiky č. MF/16786/2007-31 z 8. augusta 2007, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o postupoch účtovania a rámcovej účtovej osnove pre rozpočtové organizácie, príspevkové organizácie, štátne fondy, obce a vyššie územné celky.

1.6 Správnosť postupov vo verejnom obstarávaní a ich súlad so zákonom

Na základe úsudku kontrolóra bolo ku kontrole vybraných šesť verejných obstarávaní – päť zákaziek s nízkou hodnotou realizovaných v roku 2011 v celkovej hodnote 80 481,05 eur a jedna podlimitná zákazka realizovaná v roku 2014 v hodnote 41 849,35 eur.

Kontrolovaný subjekt pri obstarávaní výstavby ihriska, odizolovaní základnej školy, rekonštrukcie kancelárie a výstavbe chodníkov uzavrel s úspešným uchádzačom zmluvy o dielo. V rámci ustanovení zmluvy o cenových náležitostiach kontrolovaný subjekt vo všetkých prípadoch zakotvil možnosť zmeny ceny diela v závislosti od zmeny výmerov jednotlivých druhov prác.

Kontrolovaný subjekt v rokoch 2011 – 2014 uzatvoril v šiestich prípadoch zmluvu o dielo s FO – živnostníkom (rovnaká osoba) ako výsledok verejného obstarávania s ustanovením, ktoré umožňovalo zhotoviteľovi pri zmene výmerov jednotlivých druhov prác zmeniť cenu diela a to pri nezmenených jednotkových cenách prác bez toho, aby boli bližšie zmluvne dohodnuté podmienky, za akých môže zhotoviteľ vykonať zmenu diela alebo práce navyše. Patrí sem napr. odsúhlasenie navyše prác obidvoma zmluvnými stranami, zápis v stavebnom denníku a dodatok k zmluve.

Uzatvorením takýchto zmlúv obec opakovane vytvorila priestor k možnému dodatočnému navyšovaniu ceny, čo z hľadiska princípov obstarávania predstavovalo neštandardný postup, najmä z princípu hospodárnosti to nebolo v súlade s § 9 ods. 4 zákona č. 25/2006 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o verejnom obstarávaní“).

Uzatvorením zmlúv, ktoré umožňovali zhotoviteľovi navyšovať cenu diela bez ďalších podmienok, ku ktorým patrí odsúhlasenie vykonaných prác pred ich vykonaním zo strany obce, zápisom v stavebnom denníku a uzatvorením dodatku ku zmluve, kontrolovaný subjekt dostatočne nechránil svoj majetok, čím nekonal v súlade s § 7 ods. 2 písm. b) zákona Slovenskej národnej rady č. 138/1991 Zb. o majetku obcí v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o majetku obcí“), podľa ktorého sú orgány obce povinné majetok zveľaďovať, chrániť a zhodnocovať a sú najmä povinné chrániť majetok pred poškodením, zničením, stratou alebo zneužitím.

V rámci verejného obstarávania – rekonštrukcia kancelárie starostu obec uzatvorila zmluvu č. 01/2011, ktorá však neobsahovala dátum uzatvorenia zmluvy. Vzhľadom na uvedené a v nadväznosti na princíp transparentnosti tohto obstarávania, obec nekonala v súlade s § 43 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov, podľa ktorého sú účastníci zmluvy povinní dbať, aby sa pri úprave zmluvných vzťahov odstránilo všetko, čo by mohlo viesť k vzniku rozporov.

Podľa predloženej dokumentácie z verejného obstarávania, obec vykonala v roku 2014 verejné obstarávanie na výstavbu chodníkov v obci formou zákazky s nízkou hodnotou podľa § 102 zákona o verejnom obstarávaní. Uvedeným konaním obec nepostupovala podľa ustanovení § 100 - 102 zákona o verejnom obstarávaní platných v čase od 01.01.2014 do 26.02.2014.

Kontrolou bolo zistené, že obec ako verejný obstarávateľ zadala zákazku na uskutočnenie stavebných prác s finančným limitom vyšším ako 30 000,00 eur tzn. išlo o podlimitnú zákazku v zmysle § 4 ods. 3 písm. b) bodu 2 zákona o verejnom obstarávaní, podľa ktorého je podlimitná zákazka, zákazka zadávaná verejným obstarávateľom, ktorej predpokladaná hodnota je v priebehu kalendárneho roka alebo počas platnosti zmluvy, ak sa zmluva uzatvára na dlhšie obdobie ako jeden kalendárny rok, rovnaká alebo vyššia ako 30 000 eur, ak ide o zákazku na uskutočnenie stavebných prác.

Podľa ustanovenia § 155m) ods. 13 zákona o verejnom obstarávaní, ak ide o podlimitnú zákazku, ktorej predpokladaná hodnota je v priebehu kalendárneho roka alebo počas platnosti zmluvy, ak sa zmluva uzatvára na dlhšie obdobie ako jeden kalendárny rok, rovnaká alebo vyššia ako finančný limit podľa § 4 ods. 3 písm. b) uvedeného zákona, je obec povinná postupovať podľa § 100 až 102 uvedeného zákona.

Z predloženej dokumentácie vyplýva, že výzva na predloženie cenovej ponuky bola vyhotovená 26.02.2014 a zverejnená na úradnej tabuli v čase od 04.03.2014 do 11.03.2014.

Kontrolou bolo zistené, že obec pri zadávaní uvedenej podlimitnej zákazky nedodržala § 100 ods. 1 písm. a), f), h), j) a k) zákona o verejnom obstarávaní tým, že:

- a) neurčila predpokladanú hodnotu zákazky podľa podmienok platných v čase odoslania výzvy na predkladanie ponúk podľa § 100 ods. 1 písm. a) uvedeného zákona,
- b) otvorila ponuky po termíne na predloženie ponúk uvedenom vo výzve a neurčila poradie uchádzačov v poradí, v akom boli doručené na obecný úrad podľa § 100 ods. 1 písm. f) uvedeného zákona,
- c) vo výzve neuviedla, či sa vyhodnocovanie ponúk bude konať na základe ekonomicky najvýhodnejšej ponuky alebo najnižšej ceny v zmysle § 35 zákona o verejnom obstarávaní podľa § 100 ods. 1 písm. h) uvedeného zákona,
- d) určila kratšiu lehotu na predkladanie ponúk (menej ako 20 dní odo dňa odoslania výzvy na predkladanie ponúk) podľa § 100 ods. 1 písm. j) uvedeného zákona,
- e) neurčila lehotu viazanosti ponúk podľa § 100 ods. 1 písm. k) uvedeného zákona.

Zároveň nepostupovala podľa § 102 ods. 1 zákona o verejnom obstarávaní, podľa ktorého je obec povinná poslať Úradu pre verejné obstarávanie informáciu o uzavretí zmluvy spôsobom podľa § 23 ods. 1 najneskôr do 14 dní po jej uzavretí.

2 Nakladanie s majetkom, záväzkami a ich súlad so zákonom

Kontrolovaný subjekt podľa súvahy k 31.12.2014 evidoval majetok v obstarávacej hodnote 1 807 348,16 eur, čo predstavovalo oproti roku 2013 nárast o 5,99 %. Z toho dlhodobý hmotný majetok predstavoval hodnotu 1 456 717,94 eur. Počas roka 2014 kontrolovaný subjekt zaznamenal nárast dlhodobého hmotného majetku o 3,48 %, čo predstavovalo hodnotu 49 054,88 eur. V rámci dlhodobého hmotného majetku najvyššiu hodnotu predstavovali stavby 731 530,09 eur. Obežný majetok bol evidovaný v hodnote 145 833,14 eur.

Obec mala v kontrolovanom období v platnosti smernicu o hospodárení s majetkom obce s účinnosťou od 15.01.2005. V rámci predchádzajúcej kontroly NKÚ SR v roku 2014 bolo zistené, že uvedená smernica neobsahovala viacero náležitostí v zmysle zákona o majetku obcí. V nadväznosti na uvedené obec prijala opatrenie a vypracovala zásady hospodárenia a nakladania s majetkom obce Mirkovce a majetkom štátu, ktorý obec užíva (ďalej len „zásady“) s účinnosťou 01.01.2015, ktoré nahradili uvedenú smernicu o hospodárení s majetkom obce.

Kontrolou jednotlivých ustanovení zásad bolo zistené, že zásady neobsahovali podmienky odňatia majetku organizáciám, ktoré obec zriadila, a teda neobsahovali všetky zákonné náležitosti, čím obec nepostupovala v zmysle § 9 ods. 1 zákona o majetku obcí.

Kontrolovaný subjekt vykonal riadnu inventarizáciu majetku, záväzkov a rozdielu majetku a záväzkov k 31.12.2014 v súlade so zákonom o účtovníctve.

3 Vnútrotný kontrolný systém

V kontrolovanom období bola v obci vnútorná kontrolná činnosť a vykonávanie predbežnej, priebežnej a následnej finančnej kontroly upravená smernicou o finančnej kontrole s účinnosťou od 01.01.2005.

Predbežnú finančnú kontrolu vykonával starosta obce, ktorý svojim podpisom na účtovných dokladoch potvrdil jej vykonanie. Vykonávanie predbežnej finančnej kontroly bolo preverené na vybranej vzorke dodávateľských faktúr, objednávkach, likvidačných listoch v celkovom objeme 25 397,39 eur.

Personálne obsadenie obce, t. j. starosta a dve administratívne pracovníčky s kumulovanými funkciami priamo podriadené starostovi, neumožňovalo v plnom rozsahu zabezpečiť vzájomnú nezlučiteľnosť a oddelenie rozhodovacích právomocí vedúcich zamestnancov od právomocí zamestnancov zodpovedných za realizáciu finančnej operácie a od právomocí zamestnancov zodpovedných za vedenie účtovníctva v zmysle § 8 písm. c) zákona č. 502/2001 Z. z. o finančnej kontrole a vnútornom audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Súčasťou zabezpečenia vnútorného kontrolného systému obce bola aj činnosť hlavného kontrolóra. Preverením uznesení ObZ v roku 2014 a dokumentácie z kontrolnej činnosti bolo zistené, že hlavný kontrolór predložil ObZ v súlade so zákonom o obecnom zriadení návrh plánu kontrolnej činnosti na I. a II. polrok 2014, správu o kontrolnej činnosti

Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky

za rok 2014, správy o výsledku kontroly a stanovisko k návrhu rozpočtu na rok 2014 a návrhu záverečného účtu za rok 2014.

Hlavný kontrolór vykonával svoje úlohy v súlade s § 18f zákona o obecnom zriadení.

Protokol o výsledku kontroly vypracovali 12.10.2015:

Ing. Lenka Mrošková
vedúca kontrolnej skupiny

JUDr. Martin Dušák
člen kontrolnej skupiny

S obsahom protokolu o výsledku kontroly bol oboznámený 21.10.2015:

Ľubomír Bilišňanský
starosta obce Mirkovce